

7.25. Ялинкова гірлянда складається з однакових лампочок, розрахованих на напругу 5,5 В кожна. Яка мінімальна кількість лампочок знадобиться і як їх потрібно з'єднати, щоб гірлянду можна було підключати до мережі 220 В?

8. Паралельне з'єднання провідників

Приклад розв'язання задачі

Задача. Ділянку кола, що складається з двох резисторів, які між собою з'єднані паралельно, підключили до джерела струму. Сила струму через перший резистор дорівнює 400 мА, через другий — 1,2 А. Загальний опір ділянки кола становить 7,5 Ом. Чому дорівнює опір кожного резистора? Яку напругу на цій ділянці забезпечує джерело струму?

Дано:

$$I_1 = 400 \text{ мА} = 0,4 \text{ А}$$

$$I_2 = 1,2 \text{ А}$$

$$R = 7,5 \text{ Ом}$$

$$I = 0,8 \text{ А}$$

$$R_1, R_2 \text{ — ?}$$

$$U \text{ — ?}$$

Розв'язання

При паралельному з'єднанні двох резисторів:

$$I = I_1 + I_2 = 0,4 + 1,2 = 1,6 \text{ А.}$$

Згідно із законом Ома,

$$U = IR = 1,6 \text{ А} \cdot 7,5 \text{ Ом} = 12 \text{ В.}$$

Також для паралельно з'єднаних провідників маємо:

$$U = U_1 = U_2.$$

Тобто напруга та сила струму на кожному резисторі відома.

Використаємо тепер закон Ома для обчислення опору:

$$R_1 = \frac{U_1}{I_1} = \frac{U}{I_1} = \frac{12 \text{ В}}{0,4 \text{ А}} = 30 \text{ Ом,}$$

$$R_2 = \frac{U_2}{I_2} = \frac{U}{I_2} = \frac{12 \text{ В}}{1,2 \text{ А}} = 10 \text{ Ом.}$$

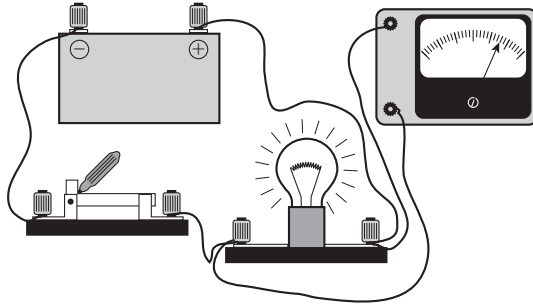
Відповідь: $R_1 = 30 \text{ Ом}$, $R_2 = 10 \text{ Ом}$, $U = 12 \text{ В}$.

1-й рівень складності

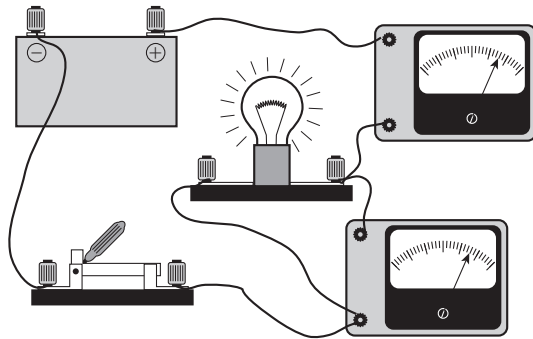
? **8.1.** Чому електричні прилади у квартирах підключені до електричної мережі паралельно?

? **8.2.** Як потрібно підключити лампочки, розраховані на напругу 220 В, до мережі 220 В? Як вплине перегорання однієї лампочки на роботу інших?

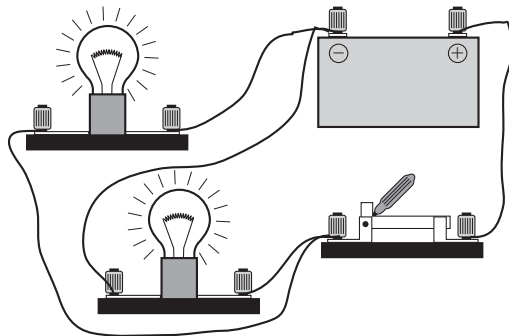
8.3. Накресліть у зошиті схеми електричних кіл, що представлені на рисунку.

a

б

в

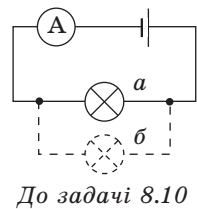
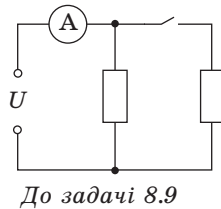
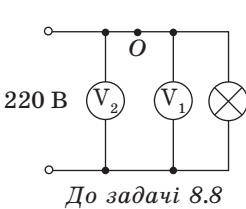
8.4. Накресліть у зошиті схему електричного кола, в якому дві лампочки живляться від джерела струму і кожна вимикається своїм вимикачем.

8.5. Накресліть у зошиті схему електричного кола, що складається із джерела струму; трьох ламп, ввімкнених паралельно; амперметрів, що вимірюють силу струму в кожній лампі й у всьому колі; і вимикача, загального для всього кола.

8.6. Чому вимикачі, через які підключаються люстри з великою кількістю потужних ламп, зазвичай нагріваються і швидко виходять із ладу?

8.7. Сила струму, що йде через лампочку розжарення, велика: близько $0,5\text{ А}$. Чому ж проводи, по яких струм живить люстру з п'ятьма лампочками, повинен бути розрахований на значно більшу силу струму?

8.8. Порівняйте показання вольтметрів до і після розриву кола в точці O (див. рисунок).

8.9. Порівняйте показання амперметра до і після замикання ключа (див. рисунок).

8.10. Порівняйте показання амперметра до і після додавання ще однієї лампочки у коло (див. рисунок).

8.11. Як зміниться опір ділянки кола, якщо паралельно до неї підключити резистор?

8.12. Два однакових резистори підключені паралельно. Який опір цього з'єднання?

8.13. До резистора опором 90 Ом , який підключений до гальванічного елемента, паралельно під'єднали резистор опором 30 Ом . Через який резистор протікає більший струм? у скільки разів більший?

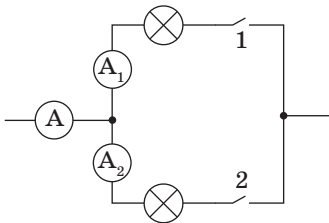
8.14. Два резистори підключені паралельно. Через перший резистор протікає в чотири рази більший струм, ніж через другий резистор. Опір якого резистора більший? у скільки разів?

8.15. Резистори опором 180 Ом та 60 Ом підключені паралельно. Чому дорівнює їх загальний опір?

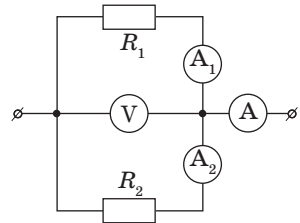
8.16. Два резистори 120 Ом та 80 Ом підключені паралельно. Який опір цього з'єднання?

2-й рівень складності

8.17. У коло (див. рисунок) ввімкнені дві однакові лампи. Якщо ключі 1 і 2 замкнені, амперметр А показує силу струму 1,2 А. Що покаже амперметр А₂, якщо послідовно розмикати ключі 1 і 2?

До задачі 8.17

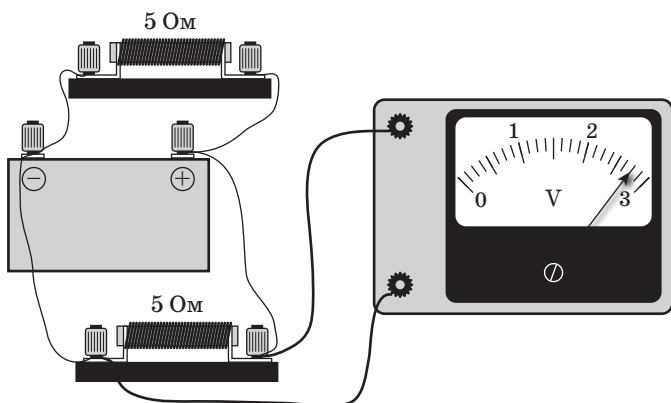
До задачі 8.18

8.18. Амперметр А (див. рисунок) показує силу струму 2,4 А за напруги 54 В. Опір резистора $R_1 = 90$ Ом. Визначте опір резистора R_2 і показання амперметрів А₁ й А₂.

8.19. Під час виконання лабораторної роботи учень за допомогою вольтметра визначив напругу на одному з резисторів, що складають електричне коло (див. рисунок). Визначте силу струму, що проходить через джерело.

8.20. До джерела струму 22,5 В підключені паралельно резистори опором 180 Ом та 60 Ом. Струм якої сили тече через джерело?

8.21. Ділянка кола складається з двох резисторів 120 і 180 Ом, які ввімкнені паралельно. Яка сила струму протікає через ділянку кола, якщо напруга на першому резисторі дорівнює 36 В?

До задачі 8.19

- 8.22.** Дві електричні лампи ввімкнені паралельно до мережі з напругою 48 В. Визначте силу струму в кожній лампі й у провідниках, що підводять струм до ламп, якщо опір однієї лампи 600 Ом, а інший 400 Ом?
- 8.23.** Два резистори, які між собою з'єднані паралельно, підключили до джерела струму з напругою 44 В. Сила струму через перший резистор дорівнює 200 мА, через другий — 1,8 А. Чому дорівнює загальний опір ділянки кола? Опір якого резистора більший? У скільки разів?
- 8.24.** Резистори з опорамі 500 Ом і 1,5 кОм з'єднані паралельно. Яка частина загального струму йде через другий резистор?
- 8.25.** Резистори з опорамі 400 Ом і 2,4 кОм з'єднані паралельно. Яка частина загального струму йде через перший резистор?
- ? 8.26.** Два дроти, залізний та мідний, однакової довжини та однакового діаметра підключені до полюсів джерела струму паралельно. По якому з них тече більший струм? у скільки разів?
- ? 8.27.** Ніхромовий та нікеліновий дроти однакових розмірів підключено паралельно до джерела струму. По якому з них тече менший струм? Яку частину він складає від загального струму через дроти?